

B. Bertoša,* A. Lucić** i K. Zadro***

Prirodoslovno-matematički fakultet
Sveučilišta u Zagrebu,
Horvatovac 102a, 10 000 Zagreb

Hrvatska srebra na Prirodoslovnoj olimpijadi Europske unije

Hrvatska je i ove godine sudjelovala na Prirodoslovnoj olimpijadi Europske unije (engl. *European Union Science Olympiad* – EUSO), koja je održana u Almadi, Portugal od 4. do 11. svibnja 2019. godine. Hrvatsku je predstavljalo šestoro učenika podijeljenih u dvije ekipe. Ekipu A činili su učenici: Mia Crnogaj (2. razred, XV. gimnazija, Zagreb), Grgur Premec (2. razred, XV. gimnazija, Zagreb) i Marko Preočanin (2. razred, XV. gimnazija, Zagreb) a ekipu B učenici: Bartol Bučan (1. razred, III. gimnazija, Split), Olga Jerković Perić (2. razred, XV. gimnazija, Zagreb) i Jakov Vilić (2. razred, XV. gimnazija, Zagreb). U konkurenciji od ukupno 150 učenika raspoređenih u 50 ekipa iz 24 države članice Europske unije (Portugal je kao domaćin imao pravo na četiri ekipe, dok su sve ostale države imale po dvije ekipe), obje hrvatske ekipe osvojile su srebrne medalje.

Prirodoslovna olimpijada Europske unije je natjecanje u kojem su učenici podijeljeni u tročlane ekipe koje pristupaju izvođenju eksperimenata i interpretaciji dobivenih rezultata. Sve ekipe rješavaju dvije ispitne zadaće koje se sastoje od niza eksperimentalnih zadataka vezanih uz srednjoškolsko gradivo iz područja biologije, kemije i fizike. Uobičajeno je da su zadatci sastavljeni tako da se eksperimentalnim pristupom koji je prilagođen srednjoškolskim učenicima nastoje obraditi teme vezane uz zemlju domaćina. Kako je Portugal zemlja izrazito razvijenog vinarstva, prva se ispitna zadaća temeljila na istraživanju bioloških, kemijskih i fizikalnih svojstava pluta koje se upotrebljava za proizvodnju čepova za boce vina. Portugal je također i pomorska zemlja, te je drugi test bio vezan uz istraživanje morskih resursa. Obje ispitne zadaće bile su izrazito kreativne i izvrsno osmišljene te su od učenika zahtijevale spretnost i snalažljivost u izvođenju eksperimenata te sposobnost povezivanja različitih područja prirodoslovlja u obradi i interpretaciji eksperimentalnih podataka.

Odabir učenika koji će predstavljati Hrvatsku na Prirodoslovnoj olimpijadi Europske unije temelji se na sustavu školskih, županijskih i državnih natjecanja u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje i stručnih državnih povjerenstava za pojedina područja. Na temelju rezultata državnog natjecanja iz fizike, kemije i biologije odabiru se učenici koji se pozivaju na dva kruga dodatnih testiranja koji se provode se na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu (PMF) Sveučilišta u Zagrebu. Učenici koji se pozivaju na dodatna testiranja moraju zadovoljavati dobnu granicu koja je nužan uvjet za sudjelovanje na Olimpijadi, odnosno ne navršavaju 17 ili više godina u kalendarskoj godini u kojoj se održava natjecanje. U prvom krugu dodatnih testiranja ispituju se teorijska znanja učenika koja su potrebna za uspješno rješavanje zadataka na Olimpijadi.

U drugi krug dodatnih testiranja ulazi dvanaestoro učenika koji su postigli najbolje rezultate u prvom krugu te se ispituju njihova snalažljivost u izvođenju eksperimenata iz fizike, kemije i biologije te interpretaciji dobivenih rezultata. Na temelju rezultata drugog kruga dodatnih testiranja odabiru se po dva najbolja učenika iz svakog područja te se stvaraju ekipe koje će predstavljati Hrvatsku na Prirodoslovnoj olimpijadi Europske unije. Prije samog natjecanja učenici

imaju intenzivne pripreme u laboratorijima PMF-a tijekom kojih nastoje svladati što više eksperimentalnih tehnika koje bi mogli primijeniti na samom natjecanju. U pripremama učenika sudjeluju brojni studenti i djelatnici Kemijskog, Fizičkog i Biološkog odsjeka PMF-a. Ovogodišnji mentori koji su bili u pratnji učenika te sudjelovali u pripremama i prijevodima zadataka na natjecanju također su djelatnici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Branimir Bertoša (kemija), Andreja Lucić (biologija) i Krešo Zadro (fizika).

Slika – Učenici hrvatske reprezentacije nakon dodjele medalja na Prirodoslovnoj olimpijadi Europske unije održanoj u Almadi, Portugal od 4. do 11. svibnja 2019. godine

* Autor za dopisivanje: izv. prof. dr. sc. Branimir Bertoša
e-pošta: bbertosa@chem.pmf.hr

** Andreja Lucić

*** Krešo Zadro